52384

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 02.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye'nin dünya lideri olduğu stratejik tarımsal ihraç ürünümüz fındık başta olmak üzere elma, şeftali, kivi, mısır ve narenciye gibi yüzlerce tarımsal ürünü tehdit eden istilacı 'Kahverengi Kokarca' (Halyomorpha halys) zararlısı, Karadeniz'den başlayarak Marmara ve Ege havzalarına kadar yayılmış ve milli bir tarım krizine dönüşmüştür. 2026 hasat sezonunda zararlının yoğun olarak görüldüğü illerde fındıkta randıman 35-40 seviyelerine kadar gerilemiş, içinin kararması ve çürümesi sebebiyle yüz binlerce ton kaliteli fındık vasfını kaybetmiştir.

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) alım kriterlerinde yüksek çürük ve düşük randıman nedeniyle ürününü teslim edemeyen fındık üreticilerimiz, serbest piyasada tüccarların açıkladığı maliyetin çok altındaki fiyatlara (kilogramı 60-70 TL'ye varan dip fiyatlara) mahkûm edilmiş ve ağır bir yıkım yaşamıştır. Üreticinin bir yıllık emeği heba olurken, Türkiye'nin milyarlarca dolarlık fındık ve yaş meyve ihracat geliri doğrudan tehlikeye girmiştir.

Zararlının kışlaklara çekildiği sonbahar döneminde mekanik, kimyasal ve özellikle 'samuray arıcığı' gibi biyolojik mücadele yöntemlerinin kamu eliyle eşgüdümlü, merkezi ve seferberlik ruhuyla yürütülmemesi popülasyonun katlanarak artmasına yol açmaktadır.

Bu çerçevede;

1) 2026 yılı üretim sezonunda kahverengi kokarca zararlısının fındık ve diğer meyve/sebze ürünlerinde yol açtığı toplam rekolte kaybı ve ekonomik zarar Bakanlığınızca kaç ton ve kaç milyar TL olarak tespit edilmiştir?
2) Zararlının vurduğu düşük randımanlı fındıkların TMO tarafından üretici mağdur edilmeden sanayilik veya yağlık ürün olarak ayrı bir taban fiyatla müdahale alımına tabi tutulması planlanmakta mıdır?
3) Üreticilerin zararlıyla etkin mücadele edebilmesi amacıyla Tarım Kredi Kooperatifleri ve il/ilçe tarım müdürlükleri aracılığıyla feromon tuzak ve ruhsatlı zirai mücadele ilaçlarının çiftçiye ücretsiz veya sübvansiyonlu olarak dağıtılması sağlanacak mıdır?
4) Biyolojik mücadele kapsamında üretilen 'samuray arıcığı' (Trissolcus japonicus) sayısı kaçtır ve bugüne kadar hangi illerde kaç noktaya salımı yapılmıştır? Biyolojik mücadele laboratuvarlarının kapasitesinin artırılması için ayrılan bütçe nedir?

52384

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

5) Kışlak döneminde (ev, depo, ahır ve kapalı alanlarda) kokarca popülasyonunu yok etmek üzere Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve yerel yönetimlerle ortaklaşa yürütülecek merkezi bir kışlak ilaçlama seferberliği planlanmakta mıdır?